

Universitätsbibliothek Paderborn

**R. P. Richardi Arsdekin Soc. Iesu S. Theol. Professoris
Theologia Tripartita Sive Resolutiones Polemicæ,
Speculativæ, Practicæ, Controversiarum, & Quæstionum,
etiam recentissimarum, quæ in Schola, & ...**

Missionarijs, & alijs animarum Curatoribus, & Theol. studiosis solerter
accommodatæ ...

Complectens copiosè Resolutiones Theologicas, etiam modernas, ad
praxim accommodatas

Archdekin, Richard

Antverpiæ, 1682

§. 3. Quomodo distingui debeat Numerus peccatorum.

urn:nbn:de:hbz:466:1-40873

266 Pars 3. tract. 3. cap. 2. De Integritate Confes.
tendi omnia mortalia, & eorum circumstantias,
expressè addit, quæ speciem mutant; ergò satis in-
sinuat circumstantias non esse confitendas quæ
speciem non mutant. Imò hoc ipso quo dubi-
tatur, an Christus talem confitendi legem vo-
luerit inducere, pœnitens deobligatur; ex illo
principio, lex in dubio legis latæ non obligat,
ut ostendimus supra part. 3. princ. 5.

Hinc qui furatus est simul centum florenos
satisfacit dicendo commisi furtum mortale: qui
simul pluribus detraxit, commisi gravem de-
tractionem, &c. Quia furtum v. g. decem,
aut centum florenorum manet intra eandem
speciem furti mortalis, etsi unum sit multò gra-
vius altero. Si tamen Confessarius interroget
de quantitate peccati, pœnitens debet eam ex-
plicare; imò consultius est, ut id semper spon-
te suâ faciat: & hoc necessarium videtur si cir-
cumstantia talis invehat censuram, vel reserva-
tionem, vel peccatum supra modum ordina-
rium sic augeat, ut ejus declaratio faciat ad
necessariam pœnitentis directionem, restitu-
tionem &c.

§. 3. *Quomodo distingui debeat Numerus pecca-
torum?*

17. **P**ro distinguendo peccatorum Numero di-
cendum Actiones peccaminosas per se
consummatas, & completas debere in Confes-
sione distinctè enumerari: ut si quis cum eadem
plures copulas consequenter habuit, vel si Sa-
cerdos in statu peccati mortalis continenter
plures Confessiones audivit, debet earum actio-
num numerus exponi. Secùs, si actiones non
sint per se consummatæ, sed tantùm referantur
tanquam

tanquam pars, aut dispositio ad aliud peccatum consummandum. Hinc verba inhonesta, oscula, & tactus libidinosi qui præcedunt fornicationem, & ad eam complendam referuntur, non debent seorsim exprimi. Idem dicendum de pluribus vulneribus quæ alicui infliguntur antequam occidatur.

18. Actus peccaminosi *merè interni* censentur numero distingui quoties fuerunt moraliter interrupti, id est, notabili tempore cessarunt, vel retractati sunt, & iterum inchoari coeperunt. Exempli gratiâ: Si quis per unam vel duas horas inhæsit turpi cogitationi sine interruptione, est tantum unum numero peccatum; si autem durante illo tempore v. g. tertio cessavit integrè ab illa cogitatione, & iterum tertio resumpsit, censetur tria peccata commisisse in confessione distinctè explicanda. Item, si quis habuit toto die voluntatem rem notabilem furandi, quam vesperi retractavit, & iterum eodem die vel sequenti eandem voluntatem resumpsit, tenetur se accusare, quod bis voluerit furari.

19. Quando contingit de mortalium certo numero non constare, exprimendus est ille, quem iudicas probabiliorem, addendo v. g. tepserasse decies plus minus. Quod si posteaprehendas numerum fuisse majorem non tenetur iterum confiteri, nisi numerum à te expositum notabiliter excefferis. *Fagundez, Hurt. Sanchez.*

Quod si nec probabilem numerum assequi valeas, exponenda est duratio consuetudinis peccandi, & frequentia lapsuum per diem, septimanam, mensem, aut annum, quantum potes probabili conjecturâ eam in mentem revocare. *Diana, Filliuc, Hurt. Lugo &c.*

Quæritur ulterius primò.

AN in confessione necessario exponenda sint peccata commissa, de quibus pœnitens positivè dubitat an sint mortalia?

Respondeo affirmativè, exponendo dubia tanquam dubia, hoc modo, dubito an plene confenserim delectationi morosa: dubito an comedendo semel violaverim jejunium &c. Est hæc communis Theologorum sententia, contra paucos qui passim rejiciuntur. Et probatur ex Trid. sess. 14. c. 5. docente confitenda esse peccata omnia quorum conscientiam habemus; de peccatis autem dubiis conscientiam dubiam habemus, ergo ut dubia sunt confitenda: estque hæc quædam quasi traditio & praxis communis fidelium.

Eodem modo si quis sciat se quidem mortale peccatum admisisse, sed tamen dubiter an illud confessus fuerit, remanet obligatio peccatum illud in confessione manifestandi. Quia cum constet de lege confitendi mortalia, & tantum dubitetur an illi satisfactum fuerit, penes legem manet possessio; juxta princ. 9. initio 3. partis explicatum. Sed magis disputatur, an eadem sit obligatio confitendi, quando peccata sunt tantum negativè dubia, quam à pluribus negari fusius ostendimus inter Controversias particulares *part. 3. tract. 1. quæst. 19.*

Sed *quæres*: quid si aliquis habeat probabile iudicium se non peccasse mortaliter, aut peccatum admissum à se in confessione manifestatum fuisse, etiamsi de opposito formidinem aliquam experiatur?

Respondeo, in tali casu nullam esse confitendi

tendi obligationem. Quia cum iudicium probabile nitatur motivis non levibus, potest illi illi prudenter acquiescere, juxta princ. 15. tr. 1. traditum. Si enim talis à Confessario interrogaretur, an tale peccatum admiserit, rectè responderet, se illud non commisisse, etiamsi de eo formidaret: nam de iis quæ homines prudenter affirmant rarò iudicium certum habere possunt.

Hinc si quis habeat prudens & probabile iudicium, se de more ante confessionem conscientiam diligenter examinasse, etiamsi postea oriatur formidò de aliquo peccato prætermisso, potest probabiliter iudicare se peccatum illud cum cæteris exposuisse, ac proinde ad illius confessionem non amplius obligabitur.

Quaritur Secundò.

AN in Missionibus ubi est unicus confessor, & maximus populi concursus in die solemnè v. g. Paschatis, liceat audito uno vel altero peccato pœnitentem absolvere, uti fit in naufragio, si alias nequeat populo satisfacere?

Resp. Negativè, etiamsi foret in die Jubilæi, aut Indulgentiæ Plenariæ. Quia in dicto casu non est sufficiens necessitas dimidiandæ confessionis, & maximi inde abusus sequerentur.

Quaritur Tertio.

AN qui ob metum Hæreticorum non potest ad Confessarium accedere, vel qui in carcere & custodia clausus detinetur, possit salutem per litteras, vel fidum internuntium Sacer-

M 3. doti

270 Pars 3. tract. 3. cap. 2. De Integritate Confes.
doti absenti peccata sua Sacramentaliter confiteri, & ab eodem absente absolutionem obtinere?

Respondeo Negativè, quamvis aliqui Theologi id rectè fieri aliquando docuerint. Nam Clemens VIII. eam doctrinam ad minus falsam, temerariam, & scandalosam damnavit, & sub pœna excommunicationis eam doceri, aut in praxim deduci vetuit anno 1602. Neque juvat si dicas illum tantum declarasse id fieri illicitè, non autem invalidè: non enim rectè prohiberetur talis absolutio tanquam omni casu etiam in morte illicita, si foret probabile illam aliquo casu validam esse.

Eodem modo invalida esset absolutio etiam si confessarius præsentis confessionem audivisset, & postea absentem per litteras absolveret.

Sed, *quæres*, quid si aliquis per litteras, vel nuntium Sacerdoti absenti confessus fuisset, & postea ad illum in periculo mortis Sacerdos accurreret, & præsentem absolveret.

Respondeo validè absolvi. Non enim simpliciter absentis confessionem, sed simul ejusdem absolutionem Pontifex damnavit. Quod confirmatur ex eo quod si alii testentur, absente Sacerdote, aliquem moribundum dedisse signa contritionis, aut confessionem petiisse, possit Sacerdos superveniens illum jam sensibus destitutum absolvere. Quamvis autem hoc ipsum aliqui negent, non repugnare tamen cum decreto Clementis rectè docent Lugo, Aversa & plures alii. Idem habemus ex testimonio Petri Lombardi olim Primatis Hiberniæ, qui tradit consultum à se de hoc casu Clementem VIII. respondisse, sibi propositum non fuisse damnare seu prohibere ne incidente simili casu
Sacr-

Sacramentalis absolutio impendatur. Et hoc Lombardi testimonium ejus manu subscriptum & Sigillo munitum in nostro Archivio Lovanii servatur.

Quæritur denique, An valida, & licita esset confessio illius, qui, ob verecundiam valdè magnam, in scripto traderet suam confessionem Sacerdoti præsentì tacitè legendam, & antea, aut postquam legatur cum debito dolore diceret, Accuso me de peccatis ibi descriptis? Communis sententia admittit validam, sed negant aliqui licitam esse. Docet tamen *Leander de Pœnit.* tract. 5. pag. 156. citans *Benzonium*, aliosque, probabilius isto casu confessionem talem & validam, & licitam esse. Quia pœnitens sic implet præceptum confessionis etiam vocalis, siquidem ore, & voce fatetur peccata ibi integrè & distinctè scripta esse sua, & de illis cum dolore & proposito emendationis se accusat, quod ad confessionis integritatem solum requiritur. Probat etiam id *Benzonius* q. 5. ex facto D. Basilii, & D. Joannis Elcemolynarii, qui, inquit, mulieribus, de peccato verbo manifestando valdè erubescens, mandarunt peccata scribi in charta, quâ lectâ remissionem peccatorum eis misericorditer contulerunt.

Hanc doctrinam accuratè examinat, & confirmat *Matthæus de Moya* in *Selectarum* questionum parte altera, edita anno 1678. pro ea insuper adducens *Scotum* in 4. dist. 17. q. unica ad finem *Sotum*, *Suarem*, *Vasquez*, *Conick*, *Cardinalem de Lugo* de pœnit. disp. 15. sect. 5. n. 77. & plures alios, qui non dubitant id ex causâ, etiam talis verecundiæ, licitè fieri posse.